

क्षेत्रीय प्रशिक्षण कार्यक्रम

परिविक्षाधीन नगरपरिषद मुख्याधिकारी गट-
अ व गट-ब यांचेकरीता प्रशिक्षण कार्यक्रम.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एमसीओ २०१३/प्र.क्र. ६२/नवि १४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादम कामा रोड

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २३ एप्रिल, २०१४.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय नगर विकास विभाग क्रमांक: एमसीओ २०१३/प्र.क्र. ६२/१३/नवि १४,
दि. ०४.०३.२०१४
- २) शासन निर्णय नगर विकास विभाग क्रमांक: एमसीओ २०१३/प्र.क्र. ६३/१३/नवि १४,
दि. ०४.०३.२०१४

प्रस्तावना :-

वर नमुद केलेल्या शासन निर्णयान्वये मुख्याधिकारी गट-अ व गट-ब मध्ये महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग पुरस्कृत उमदेवारांना परिविक्षाधीन मुख्याधिकारी म्हणुन नियुक्ती देण्यात आली आहे. नगर प्रशासनात मुख्याधिकारी संवर्गातील अधिकाऱ्यांना त्यांची भुमिका अधिक चांगल्याप्रकारे निभावता यावी या घटीने त्यांच्यासाठी क्षेत्रीय प्रशिक्षण कार्यक्रम विहित करण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

नगरपरिषद मुख्याधिकारी म्हणुन महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी १९६५ या अधिनियामान्वये काम पहाताना या अधिकाऱ्यांना राज्य शासनाचे विविध विभाग, त्यांची विभागीय व जिल्हास्तरावरील क्षेत्रीय कार्यालये यांच्याशी समन्वय साधावा लागतो. याशिवाय, या अधिकाऱ्यांना महानगरपालिकांमध्ये सहायक आयुक्त, उपायुक्त, अतिरीक्त आयुक्त आणि आयुक्त या पदांवर नियुक्तीच्या संधी उपलब्ध असतात. याशिवाय विभागीय आयुक्त /जिल्हाधिकारी

कार्यालयातही ते सहायक संचालक/ जिल्हा प्रशासन अधिकारी इ. पदांवर कार्यरत असतात. त्यामुळे नगर विकास प्रशासन व विविध नगर प्रशासन विषयक अधिनियमांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करता येणे त्यांना शक्य व्हावे यासाठी त्यांचा क्षेत्रीय प्रशिक्षण कार्यक्रम सोबतच्या परिशिष्ट "अ" नुसार विहित करण्यात येत आहे.

०२. यशादा, पुणे येथील पायाभुत प्रशिक्षण कार्यक्रम पुर्ण झाल्यावर परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांना त्यांना वाटप करण्यात आलेल्या विभागातील जिल्ह्यात नियुक्ती देण्याची कार्यवाही आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी करावी. शक्यतो एका जिल्हाधिकाऱ्याकडे एक परिविक्षाधीन मुख्याधिकारी संलग्न करण्यात यावा. सर्व संबंधित परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांनी त्यांना वाटप करण्यात आलेल्या जिल्ह्यात हजर होण्यासाठी संबंधीत जिल्हाधिकाऱ्यांकडे रुजू व्हावे. संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १ ते ५ संदर्भात परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांना नगरपरिषद व अन्य कार्यालयात संलग्नता देण्याबाबत पुढील कार्यवाही करावी.

सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. ६ ते ८ बाबत संलग्नता देण्याची कार्यवाही संबंधित विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक यांच्यास्तरावर करण्यात यावी. याबाबतचा समन्वय साधण्याची जबाबदारी संबंधित उपायुक्त (सामान्य) यांची राहील.

सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. ९ ते १३ बाबत संलग्नता देणे, याबाबतचा समन्वय साधणे व परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांची मुंबई येथे निवास व वाहतुक व्यवस्था करणे ही कार्यवाही आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई यांच्यास्तरावर करण्यात यावी. याबाबतचा समन्वय साधण्याची जबाबदारी संबंधित उपसंचालक यांची राहील.

सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १४ बाबत परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांना पुणे येथील महत्वाच्या विभागीय मुख्यालयांशी संलग्नता देण्याची कार्यवाही व परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांची पुणे येथे निवास व वाहतुक व्यवस्था करणे विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक, पुणे विभाग यांच्यास्तरावर करण्यात यावी. याबाबतचा समन्वय साधण्याची जबाबदारी उपायुक्त (सामान्य), पुणे विभाग यांची राहील.

वरीलप्रमाणे विविध कार्यालयांशी संलग्नता पार पडल्यावर उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १५ व १६ प्रमाणे परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांना स्वतंत्र नियुक्ती देण्याची कार्यवाही आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई यांच्यास्तरावर करण्यात यावी.

उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १७ व १८ नुसार उपायुक्त/ सहायक आयुक्त महानगरपालिका व सहायक संचालक गट-अ/गट-ब या पदाचा स्वतंत्र कार्यभार देण्याची कार्यवाही संबंधित विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक यांच्यास्तरावर करण्यात यावी.

०३. परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांना ज्या अधिकार्यांकडे प्रशिक्षणाकरीता संलग्न केले आहे त्यांचेकडुन संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी प्रशिक्षण अहवाल प्राप्त करून घ्यावा. यामध्ये प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षणामध्ये किती लक्ष घालत आहे, आवश्यक कामाचे ज्ञान तो मिळवित आहे याचा उल्लेख असावा. उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १ ते ५ व १५, १६ या कालावधीतील प्रशिक्षणाचा मुल्यांकन अहवाल संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी लिहावा व प्रतिस्वाक्षरीस्तव संबंधित विभागीय आयुक्तांकडे सादर करावा.

उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. ६ ते ८ व अ.क्र. १८ या कालावधीतील प्रशिक्षणाचा मुल्यांकन अहवाल संबंधित उपायुक्त (सामान्य) यांनी लिहावा व प्रतिस्वाक्षरीस्तव संबंधित विभागीय आयुक्तांकडे सादर करावा.

उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १८ या कालावधीतील प्रशिक्षणाचा मुल्यांकन अहवाल संबंधित महानगरपालिका आयुक्त यांनी लिहावा व प्रतिस्वाक्षरीस्तव संबंधित विभागीय आयुक्तांकडे सादर करावा.

उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. ९ ते १३ या कालावधीतील प्रशिक्षणाचा मुल्यांकन अहवाल उपसंचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई यांनी लिहावा व प्रतिस्वाक्षरीस्तव आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई यांना सादर करावा.

उपरोक्त परिशिष्ट "अ" मधील अ.क्र. १४ या कालावधीतील प्रशिक्षणाचा मुल्यांकन अहवाल उपायुक्त (सामान्य), विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे विभाग यांनी लिहावा व प्रतिस्वाक्षरीस्तव विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक, पुणे विभाग यांना सादर करावा. तसेच सदर अहवालाच्या प्रती संबंधित विभागीय आयुक्त आणि आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनाय यांना पाठविण्यात याव्यात.

हे मुल्यांकन अहवाल शासन परिपत्रक सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही १०६२/डी, दि. २६.०४.१९६२ अन्वये विहित केलेल्या नमुन्यात सादर करण्यात यावेत, तसेच संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी सर्व अहवाल प्राप्त करून विभागीय आयुक्तांमार्फत ते आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई यांना पाठवावेत. तसेच, शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. सीएफआर-१२१०/प्र.क्र. ४७/२०१०/तेरा, दि. ०९.११.२०११ च्या परिशिष्ट-अ मधील सुचना क्र. २० नुसार प्रशिक्षणार्थी अधिकाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल लिहिण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी.

सदर प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यावर या उमेदवारांना यथास्थिती मुख्याधिकारी गट अ किंवा गट ब च्या पदावर नियमित नियुक्ती देण्याची कार्यवाही शासन स्तरावरून करण्यात येईल.

०४. जिल्हाधिकारी/ विभागीय आयुक्त /आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी प्रशिक्षणार्थींचा मुल्यांकन अहवाल संबंधितांकडून प्राप्त करून घेतल्यावर प्रशिक्षणार्थींस आवश्यक वाटेल अशा सुचना द्याव्यात. तसेच प्रशिक्षणाच्या प्रत्येक टप्प्यावर वैयक्तीक लक्ष घालावे.

परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षणाची कल्पना जिल्हाधिकाऱ्यांनी द्यावी. यासाठी मासिक दैनंदिनी ठेवण्याच्या सुचनाही त्यांना देण्यात याव्यात. तसेच त्यांना देण्यात आलेल्या कामाविषयी काही सुचना असल्यास त्या लेखी स्वरूपात देण्यास सांगण्यात याव्यात. परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांची मासिक दैनंदिनी जिल्हाधिकाऱ्यांमार्फत संबंधित विभागीय आयुक्तांना अवलोकनार्थ सादर करण्यात यावी.

०५. मुख्याधिकाऱ्यांचा परिविक्षाधीन कालावधी दोन वर्षांचा राहील. हा कालावधी यशस्विरीत्या पुर्ण केल्याखेरीज आणि संबंधित विभागीय परिक्षा उत्तीर्ण केल्याखेरीज परिविक्षाधीन कालावधी पुर्ण झाला असे मानण्यात येणार नाही. तदनंतरच संबंधितांना दीर्घ मुदतीच्या तत्वावर नियुक्ती देण्यात येईल.

०६. परिविक्षाधीन मुख्याधिकाऱ्यांच्या क्षेत्रिय प्रशिक्षणासाठी जी कार्यालये /शासकीय उपक्रम/ महामंडळे निश्चित करण्यात आली आहेत त्यांनी सदर प्रशिक्षण प्रभावीपणे पार पाडण्यासाठी सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी / विभागीय आयुक्त आणि आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई यांना योग्य ते सहकार्य करावे.

०७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०४१७१५१७३१२८२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज. ना. पाटील)
शासनाचे उपसचिव

प्रत,

१. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई ०३०.
२. महासंचालक, यशदा, राजभवन आवार, बाणेर रोड, पुणे.
३. सर्व विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक
४. सर्व जिल्हाधिकारी
५. सर्व महानगरपालिका आयुक्त
६. सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगरपंचायत

प्रतिलिपी,

१. अपर मुख्य सचिव (महसुल), महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२. प्रधान सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३. प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
४. प्रधान सचिव (ग्राम विकास), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, बांधकाम भवन, मर्झबान रोड, मुंबई.
५. प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
६. प्रधान सचिव (उर्जा), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
८. प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
९. प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, सेंटर १ इमारत, ३० वा मजला, जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई ४०० ००५.
१०. सचिव (म. व . पु.), महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. सचिव (पदुम), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१२. सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१३. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई
१४. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, मुंबई.
१५. उपाध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ, सिडको भवन, सिबीडी बेलापुर, नवी मुंबई.
१६. उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांद्रे (पुर्व), मुंबई ४०० ०५१.
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी (महावितरण), मुंबई.
१८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, उद्योग सारथी अंधेरी (पुर्व), मुंबई.
१९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, आंनदराव नायर मार्ग, मुंबई सेंट्रल, मुंबई.
२०. जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भुमी अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२१. मुद्रांक नियंत्रक व नोंदणी महानिरिक्षक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२२. आयुक्त, पशुसंवर्धन, पुणे.
२३. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.

२४. आयुक्त, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, पुणे.
२५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पिंपरी चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण, पुणे.
२६. संचालक, नगररचना व मुल्य निर्धारण, पुणे.
२७. संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा अकादमी, विद्यानगरी, हंस भुग्रा मार्ग, सांताकुळ (पुर्व), मुंबई ४०० ०९८.
२८. संचालक, बालभारती, पुणे.
२९. सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३०. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
३१. निवड नस्ती/ नवि १४

परिशिष्ट-अ

नगरपरिषद मुख्याधिकारी गट-अ व गट-ब यांच्यासाठी क्षेत्रीय प्रशिक्षण कार्यक्रम

अ.क्र.	कार्यालय	नियंत्रक अधिकारी	कालावधी-आठवडे
१.	नगरपरिषद	मुख्याधिकारी	४
२.	जिल्हाधिकारी	जिल्हा प्रशासन/ प्रकल्प अधिकारी	३
३.	उप विभागीय अधिकारी	उप विभागीय अधिकारी	१
४.	तहसिलदार	तहसिलदार	१
५.	मंडळ अधिकारी/तलाठी	तहसिलदार	१
६.	प्रादेशिक संचालक तथा विभागीय आयुक्त कार्यालय	उपायुक्त (सामान्य)	२
७.	कार्यरत महसूल विभागातील एका महानगरपालिकेत संलग्नता	आयुक्त, महानगरपालिका	४
८.	जिल्हापरिषद	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद	१
९.	आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन, मुंबई	उप संचालक	१
१०.	संचालक, अग्निशामक	संचालक	१
११.	मंत्रालयातील विविध विभागांशी संलग्नता	उप संचालक	१
१२.	नगर विकास विभागाच्या क्षेत्रिय आस्थापनाशी संलग्नता १) सिडको २) एमएमआरडीए ३) बृहन्मुंबई मनपा	उप संचालक	२
१३.	राज्यशासनाच्या महत्वाच्या उपक्रमांची ओळख १) म्हाडा २) महावितरण ३) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ	उप संचालक	२

	४) एमआयडीसी ५) राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ		
१४.	पूणे येथील महत्वाच्या विभागीय मुख्यालयांशी संलग्नता १) संचालक, नगररचना व मुल्य निर्धारण २) जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भुमी अभिलेख ३) मुद्रांक नियंत्रक व नोंदणी महानिरिक्षक ४) आयुक्त, पशुसंवर्धन ५) पूणे/पिंपरी चिंचवड मनपा ६) पिंपरी चिंचवड नव नगर विकास प्राधिकरण ७) बालभारती	उपायुक्त (सामन्य) विभागीय आयुक्त कार्यालय पुणे	२
१५.	स्वतंत्र नियुक्ती-ब/क वर्ग नगरपालिका	जिल्हाधिकारी	२
१६.	जिल्हाप्रकल्प/प्रशासन अधिकारी-स्वतंत्र कार्यभार	जिल्हाधिकारी	२
१७.	उपायुक्त/ सहायक आयुक्त, मनपा	मनपा आयुक्त	२
१८.	सहायक संचालक, गट अ/ब पदाचा स्वतंत्र कार्यभार	विभागीय आयुक्त	२